

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési táblázat Hónapokra 12 koronára Félévre 24 koronára Évre 48 koronára Egy évre 48 koronára		Felelős szerkesztő ...	Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz. Kiadóhivatal Csapó-utca 9. sz. Hirdetések a legméretekeltetb arszámitás mellett vétetnek fel
--	--	---------------------------	--

A magunk erején.

Debreczen, nov. 11.

(th.) Nem a legjobb kilátásokkal megyünk neki a télnek. A gyenge aratás folytán nem sok hasznot látott a birtokos, nem sokat keresett a munkás. Rövid időre lesz elég a nyári jövedelem, a tél pedig hosszú. A nagyobb gazdára, a kinek nagyobb anyagi és szellemi ereje van, az a feladat vár, hogy a legnagyobb körültekintéssel igyekezék fenntartani magát és hozzátartozóit, míg a gazdaság meghozza a következő év jövedelmét. A kisgazdának pedig a ki-földje jövedelméből csak jó esztendőben tud megélni, a munkásnak, a ki tisztán béréből él, okvetlenül munka után kell néznie.

A mi gazdasági életünk rendes folyása szerint a gazdasági munkás télen igen kevés munkát kaphat. Kétségtelen, hogy segítség nélkül nem fog még annyi munkára sem szert tehetni, a miből szűken kihuzhatja a telet. Mert arra gondolni, hogy márcól-holnapra házi ipari vagy más efféle keresetbe foghassuk bele a munkások százereit, hogy a nehéz munkához szokott kérges tenyér hamarosan a szobai pepecselést megtanulja, komolyan nem lehet. Ez csak hosszabb, mélyrehatóbb akciónak lehet az eredménye. Gondolkoznunk kell tehát azon, hogy munkásainknak segítsé-

gére menjünk. De hogyan? Alamizsnával, állami segítséggel, pénz- vagy eleségszítással?

Kétségtelen, hogy a magyar kormány az állami s egyéb tőle függő munkák végzetésénél, mint mindig, ugy ezen a télen is figyelemmel lesz azokra, a kik téli élelmüket nyáron meg nem kereshették és az illető munkákra alkalmasak. De nézetünk szerint ez nem lehet elégséges arra, hogy a földmunkásoknak legalább tulajnyomó nagy része elegendő keresetet találjon. Akcióba kell lépni a magyar közhatósági élet többi tényezőjének és a tehetősebb gazdáknak is.

Nincs Magyarországon község, a melynek utcái, közterei, épületei, utjai ne szorulnának tatarozásokra, javításokra, tisztogatásokra, egyszóval olyan munkákra, a melyeket keilő vezetés alatt a szakmaszerűleg ki nem képzett munkások elvégezhelnek. Ezek a munkák rendes körülmények közt nem sürgösek s elvégzésüket a sokféle igénybevett községi igazgatás évről-évre halasztja, mert mindig akad sürgösebb tennivaló is. Most azonban komoly feladata a községeknek, mi thogy keresetre szorult lakosaiknak munkaerejét a kereset-hiány romboló hatása ellenében konzerválják. Elő kell tehát venni ezeket a munkákat, megszorítani a másféle kiadásokat, fölhasználni az ezen célra igénybevehel-

alapot és ekként a község részéről is megteremteni a munkára való alkalom és kereset megfelelő részeit. Aligha csalódunk, hogy ha a körülbelül 10.000 módosabb magyar városra és községre átlag 50 ilyen munkanapot veszünk számításba, a mely munkaidő a téli alacsony munkabérek mellett is több mint 10.000 családnak meg fogja adhatni a bár szükséges, de az inségtől föltétlenül megmentő keresetét. A községek pedig olcsón fognak jutni sok dologhoz, a minek hiánya eddig hiánya volt a külső rendnek és tisztaságnak, de a község gazdasági érdekeinek is.

Igen sok efféle munka van közép és nagyobb birtokokon is. Főleg a bőveiben magyarázni például, hogy mennyire szükséges az istállók alapos kitisztítása, főleg a sertésölaké, a melynek fertőzött földje a leghathatósabb konzerválója a sertésvésznek. A gazdasági udvarokra is ráfér a tisztogatás, itt ott a feltöltögetés, árkolás. A birókön alapos áttisztogatása sem éppen haszontalan dolog. A birókön levő magánutakra is ráfér egy kis tatarozó töltögető, ápoló munka. Lesz a télen elég nap, a midőn ezen munkák végzését sem a hó, sem a föld fogja akadályozni. Az összes gazdaságokban szükséges ily munkanapok megint sok százezer munkanapot adnak ki és több százezer családot menthetnek meg a henyélő uyo-

Tárca.

Az áruló esengettyü.

Hokkó István, egyik kisebb szabású vidéki város gyógyszerésze, ifjú éveiben felette ambiciózus és nagyra törőkvő férfiú vala, a mennyiben gyógyszerész-gyakornoki tudományossága megszerzése után folyvást azon tölte a fejét, hogy mi módon lehetne meglepni a világot egy — eddig még fel nem fedezett s a reklám könnyen röpitő szárnyain világgá nem kürtölt, — alkalmas kenőcs-félével, mélyből aztán mint Koch tanár a tuberkolózisból, — milliókat lehetne bezsebelni.

Az igyekezet azonban sajna Hokkónak és öröme az emberiségnek, a fej illő füstölőse daczára vakot vetett, mert hát Hokkó István gyógyszerész ur szivesebben szerette tanulmányozni a kártyabeli fortélyokat, mint holmi tudományos könyveket s e miatt aztán nem is lett milltomos, de még kisebb foku tőkepenzes sem. Örvendett és minden vágyát betöltve látta, midőn hosszú idő eltelté után, deresedő fejjel megvásárolhatott egy vidéki gyógytárt, hova aztán még mindig erősen álló ambiciójával szerencsésen kiköltözött.

A városban nem igen találhatott emberi szszm valami nevezetességet. Nem volt ott királyi törvényszék, járásbíróság, de még szolgabíróság sem. Volt kártyegyzői hivatala, körorvosi székhelye és csendőrsége. No még ezekhez járult az intelligenciát viselő négy

tanító is. A posta hivatalt hagyjuk el, mert ott egy pulykamérgű, Istennei, emberrel örökös perlekedésben álló vén kisaszony dirigált, a ki fumigálva került minden társaságot.

A város lakói egyszerű igényű de egészes, erőteljes alkatu földmivelők voltak, a kiknek eszükbe se jutott, hogy a patika tulajdonképen arra való volna, hogy hordják belőle az orvosságot. Nem a! nem iett az beteg egy sem, hosszú időn keresztül, ugy annyira, hogy Hokkó István patikáros ur az eladott gyógyszerek árából egy tisztességes ebédet sem ehetett volna meg.

Am Hokkó felfedező talentum volt. Ha a kenőcsfeltalálási igyekezete kudarcot valolt is, egyéb tekintetben nem hagyta magát lecsepejtetni a sors által.

— Ha gyógyszer nem kell az adta parasztiának hozatok olyat a mit vásárolni fog! — gondolta magában.

És egy napon a gyógyszerári cégéttábla alatt egy más tábla foglalt helyet veresre mázolt alappal s fekete betűkkel kiabrázolt ilyen hirdetésménnyel:

— «Itt kapható ostornyél, kulimáz és többféle hüvelyes vetemény Nafta, só, cukor kávé és mindenféle fűszer!»

És e naptól fogva elnevezték Hokkót «kulimázus patyikusnak». De nem igen tördött ő a megezimeztetéssel csakhogy a kifundált terv alaposan beütött. A gyógytár rövid idő alatt egy teljesen berendezett élelmi szeres magazin lett, s a jó nép vette vásárolta tőle a portékát.

Nem is szurt e dolog szeméi senkinek mert hiszen már a közpéldaszó is így vigasz-

tal: «Kiki ugy él, a hogy tud!» S talán végezetre még a patyikussággal is felbogy jó-ralaváló Hokkónk ha a sors nem ad neki egy szép, de szerfelett arrogáns leányzót, a kit tizenhat éves koráig az apáczáknál neveltett Szatmáron s onnan hozta haza gyógytára legszebb virágának.

Etelke nagysám, mint ez bakfisoknál általánosán bevett szokás, nagyon fennhordta az orratl (Hja, könnyű még nagyralátni egy tizenhat éves leánynak!) Epen nem volt inyére hogy apja holmi ostornyelekkel és kulimázal kereskedik mely művelet inkább ilik egy zsidóhoz.

Meg is támadta rögtön édes apját. A ma májára főrmédt volna de hát az orvosi recept daczára is elkerült már ekkor a meny nyel patikából.

— Mi ez? Mit akar apa? Maholnap kucséberes lesz ugy látom.

— Lányom ugy él az ember, a mint tud! — felelt Hokké.

— De az ily életmód a tisztesség rovására megyen! Mit mond a világ ha megtudja hogy egy okleveles gyógyszerész ostornyelet s kulimáz árul?

— Mondjon a világ, a mit akar, nem törődöm vele! A világ nem tart jól engem ha éhezem. A patika meddő állapotba jutott tehát csak kell valamit tennem, hogy éhen ne vesszek oklevelességem mellett.

Etelke nagysám erősen zokogni kezdett.

— Oh, na szegény mamám élne s látná e tisztésgtelen cselekedetet, bizonyára szörnyet halna szegénytetében!

— No, no, leányom, intette az apa. Nem

SANTAL-EGGER

Legnagyobb örökös aifal aifalolt szer a fatiszág hantalmunka...
Feltalálta gyere s Mites hatásban cefi, hófeg és vesebaltalmunka a fatiszág hantalmunka...
NADOR-EGGER

SANTAL-EGGER

morgástól. Ám szinte halljuk az ellenvétést, hogy hát éppen a szűk időkben végeztessen a gazda oly munkákat, a melyeket az általános felfogás a luxus munkák sorába utal, éppen akkor, a midőn a rendes gazdasági üzemi költségeket is alig fedezi a jövedelem?

Erre a válaszuk az, hogy az értelmes gazda nem máról holnapra él és csak hasznát fogja látni annak, ha gazdaságát akkor rendezi teljesen, a midőn a munkabérek a legolcsóbbak. Ez a gazdasági szempont. Hogy pedig micsoda erkölcsi értéke van annak, ha a munkás áldozatokkal járó közeledést lát a birtokos részéről s a munkás nem alamizsnát, hanem munkabért kap, még említeni is fölöslegesnek látszik. Itt az ideje annak, hogy a magunk erején küzdjünk meg gazdasági bajainkkal, ha nélkülözések árán és szegényesebben is.

A mint egy államot függésbe és gazdasági alárendeltségbe hoz az, ha idegen államnál keres segítséget, idegen helyen kölcsönpénzt, úgy az egyes ember is jobban jár, ha a maga erején él s ezt polgártársaira nézve is lehetővé tenni igyekszik. Az, hogy a téli gazdasági bajokon, a gazdasági bajok enyhítésén a magyarság minden arra való tényezője közreműködjék, nem csak gazdasági, hanem nemzeterősödési szempontból is fontos követelmény. Ne engedjük, hogy a tél nyomorúságai tovább csökkentsék munkásainknak önmagukban és munkájukban való bizodalmas ne engedjük erősödni azt a hitet, hogy Magyarországon, a hol segítségre van szükség, ott csak az államtól lehet szó!

kell tufeszíteni a hirt. Még sem tudod: mi lesz valaha belőled. Én én épen nem tartom a fűszerrel való kereskedést tisztességtelen dolognak.

— Bármi legyen is annyit előre mondhatok, hogy semmi olyast nem tudnék elkövetni miáltal családunk eddig szeplőtlenül megőrzött becsületét meggyalázzam.

— Nos, jól van, Eteika! Szavadon foglak azonnal. Én felhagyok most a kereskedéssel. Eladok a patikából mindenrendű kuli mázt és ostoronyelet de tégy szent fogadást, hogy szívesen megengeded a fűszer-árulást, mihelyt arról győződtem meg, hogy te sem jársz mindig az egyen s uton.

Eteika készségesen egyezett e feltételben. Büszke gögje, tenhéjazó természeténél fogva még csak nem is gondolt valami oly eshetőségre mely apja feltételét vele szemben megerősítene.

Hát hiszen nem is lett ebből semmi ha hogy Amor, a kis csintalan meg nyilazza az Eteika nagysám szívét s heves szerelmet nem olt keblébe a gondör haju talpig udvariasnak szűletett segédjegyző iránt.

A segédjegyző, mint a félsz változó sor alá vetett földi halandó a kinek egy helyen való kimért ideai hamar letelnek, használta az adott alkalmat mindig és megállapodás nélkül tette a szépet derűre-borura minden szemrevaló leánynak.

Eteika bájai is felköltötték figyelmét a ravasz rókának és kezdett eljárogatni a patikába, hol bajuszpedrőért, hol kámforczukorért, tulajdonképen pedig azért, hogy a szép leány nyári piros almához hasonló ar-

Ügyvédgyűlés.

Debreczen, nov. 11.

Megállapították az országos ügyvédgyűlés részletes programját, a melynek mir összeállítása is élénken illusztrálja azt az egészséges forroagást, a mely eredményében egy csomó kétes jogi kérdésnek elintézését s az ügyvédi kar új alapra való fektetését czélozza.

Az ország közvéleménye érdeklődéssel tekint az ügyvédgyűlés elé, a mit örömmel konstatálunk, mint oktatás bizonyosságát annak az örvendetes jelenségnek, hogy a magyarság az ügyvédi karban olyan erkölcsi testületet lát, amelynek működése az ő polgári és emberi jogainak tisztelgésben tartását, megvédését, esetleges kiterjesztését jelenti.

Ma már, leszámítva egyes kivételes eseteket, a közvélemény az ügyvédi kart a tekintélynek arra a magasabb fokára emeli, mely megilleti a hely állásánál, fontosságánál, tudományánál és a jogvédelemmel járó erkölcsi súlyánál fogva s általában nem tartja az ügyvédeket, mint a hogy körülbelül egy évtizeddel ezelőtt is, hivatkozással több az ügyvédi tisztességgel öszsze nem férő konkrét esetekre, a zsebérdék képviselőinek, a kik az ügyvédség ugyancsak sokrácza, bő köpenyegé alatt szennyes dolgokkal foglalkoztak. Ha nem is kizárólagosan, de rendszeresen. Ezek az esetek azonban ma már mind gyérebben fordulnak elő, tanujelét szolgáltatva annak, hogy az ügyvédi kar a maga teljességében és öszszességében hivatásának magaslatán áll.

Jogi szempontból kétségek kivül nagyfontosságú kérdések vannak az ügyvédgyűlés napirendjére kitűzve. Többek közt tárgyalni fogják a polgári perrendtartási tervezetnek az ügyvédi képviseletet érintő intézkedéseit

czulatában gyönyörködjék és lopva egy egy epedő pillantást vethessen rá.

A látogatás mind gyakoribb lett, úgy annyira, hogy ez végre Hokkónak is feltűnt.

— Eteika! Ez a segédjegyző nagyon is gyakran teszi tisztelgését itten s azt hiszem, nem is az hozza ide, hogy az én egészségem feől tudakozódjék! — mondá egy ízben.

— Hát mi hozza? — pirult el Eteika hajnal orczája.

— A mennyiben ketten vagyunk élő személyek a patikában s e kettő közül hozzám nem jön, bizonyára tudsz következtetést vonni!

— Hogy hozzám? ... Hahaha! ... Mit ki nem talál atyus? ... És ha csak ugyan hozzám jönne, mi volna abban a megrovandó.

— Csak az, lányom, hogy én téged nem egy segédjegyzőnek szántalak és ha megtudnám, hogy te talán némi vonzalmat érzesz iránta, menten visszaszállítanám patikámba a kalimázt és ostoronyelet.

E véleményét akkor találta nyilvánosságra hozni a jó Hokkó, mikor már alaposan elkésett vele, mert az a simanyelvű gondörfűrtű ifju akkor már odaváste arcát az Eteika nagysáma szive táblájára s az egyik tanító lakodalma alkalmával, figyelő szemektől félre vonulva, már csókkal is megpecsételték a szívbéli szövetséget.

(Folyt köv.)

az igazságszolgáltatásnak a szegényebb sorsú nép részére olcsóbbá és hozzáférhetőbbé tételét, az ügyvédi nyugdíjintézet létesítését, közigazgatási hatóságoknak szabadságvesztéssel sújtó büntetéseit, az ügyvédség jelenlegi szervezetének esetleges új alapra való fektetését s azt a sokat szellőztetett kérdést, hogy miképpen kell mérsékelni az ifjuságnak a tulzsufolt ügyvédi pályára való tödlését. Ezekben az ezidőig állandóan felszínre tartott, véglegesen még mindig el nem intézett, de elintézésüket szinte sürgető jelentős jogi kérdésekben érdekes és szakszerű felszólalások várhatók az egyes tételök körül úgy az előadók, mint azok részéről, kiket előzetesen felkérték ezekben az ügyekben véleményezésre. A tárgyalások során a vidéki ügyvédi kamarák jelesebb tagjainak alkalmá nyílik hozzászólni az egyes programszámokhoz, a mit már csak abból a czélből is fölötté kívánatosnak tartunk, hogy az ügyvédgyűlés határozatai félreismerhetetlenül országos jellegű legyen, bizonyosságul annak hogy nem egyeseknek, vagy klikkeknek, hanem az ország egész ügyvédi karának határozatai azok.

A közvélemény az ügyvédgyűlés iránt tanusított érdeklődésével a karnak megbecsülését mutatja ki. Ez pedig, különösen nálunk, Magyarországon egyenes arányban áll a jogok tisztelgésével.

Az igazságnak nemcsak védelme, hanem valóstítása függ jórészt az ügyvédi kartól, melynek helyzete az ország szabadságának s közvetve politikai színvonalának egyik legbiztosabb fokmérője.

Szükségszerű tényezője az ügyvédség a polgári szabadságnak, el se képzelhető egyik a másik nélkül. Ezért becsüli meg a nemzet jogkereső része az ügyvédi kart, a melyben nem az ármányos, fufangos testületet látja, hanem jogainak és szabadságainak az igazság vértjével s a jog fegyverével az ő igazi érdekében küzdő harcosokat.

Az igazságszolgáltatás rendszerében olyan nagyfontosságú szerepet játszó ügyvédi kar országos gyűlése elé ezért tekint érdekfűdéssel, várakozással s üdvös, az egész nemzet jogéletére kiható határozatok hozatalának reményével s bizodalmasával az ország közvéleménye.

A boerek szabadságharcza.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 10.

Mai lapunkban röviden megemlékeztünk Harcourt-nak, egy kiváló angol politikusnak, a leveléről, amelyet az a Times-ben közölt és amelyben rendkívül éles támadást intéz az angol hadügyi kormányzat ellen. A kiváló angol politikus szava Angliában súlytalan bír és azért megérdemli, hogy fejtegetéseit bővebben ismertessük. Élesen megtámadja Harcourt Chamberlain politikáját. Kiméltlenül ostromozza azoknak vastag tudatlanságát, akik Angliát Afrikában képviselik. Ezen elítéli Kitchener kegyetlenkedéseit. Ünepélyesen tiltakozik Chamberlainnak legújabb javaslata ellen, hogy a harcoló boerek ellen még nagyobb szigorúságot alkalmazzanak.

Helytelen dolog ez — ugymond — mert a guerille-csapatokkal is mindaddig, amíg a hadiszabályokat megtartják, úgy kell bántani, mint más hadfőgyekkel. S azok ellen különös szigorot alkalmazni nincs helyén.

brit nemzet nem kívánja a burok tüzeléssel való irtását. De kívánja, hogy az engesztelés szellemével mielőbb véget vessenek az áldatlan háborúnak. Amde az eddigi hadviseléssel sohasem fogják a békét megteremtteni. Chamberlain mirént elkövet, hogy a háborus ellentéteket még jobban kiélesítse. Kitűnően érti a módját annak, hogy allattomos túszurásokkal egész Európa közvéleményét felháborítsa, Anglia ellen uszítsa és az elkeseredést, a gyűlölet örökkön tartóvá tegye. Új férfiakra van szükség, akik a kormány élére lépve, az engesztelés fegyverével vessenek véget a háborúnak.

Harcourt (me fejtegetései széles körökben nagy föltűnést keltenek. Mert annak idején Harecourt is a háboru mellett kardoskodott.

Nagy kiváncsisággal várják Londonban Salisbury megnyilatkozását, aki kijelentette, hogy a lordmayer tiszteletére rendezendő banketten beszédet fog mondani a délafrikai helyzetéről és a kormány követendő politikájáról. Az egész ország feszült érdeklődéssel várja most Salisbury beszédét.

Azt a szenzációszámka menő hírt is közöltük tegnapi lapunkban, hogy Kitchener letartóztatta Hobbouse kisasszonyt, aki cikkeiben leplezte az argolok kegyetlenkedéseit a fogságban levő boer nőkkel és gyermekekkel szemben. Ezek a leplezések persze igen kellemetlenek voltak az argo hadvezetőségnek és mert megczáfolni nem tudták, hát a leplező hölgyet becsukták. Mi történt a bátor angol hölgygel: fogságban tartják-e, baba küldték-e, vagy szánúzik-e, azt nem tudják. Ez a dolog is gyalázatos világlátásban mutatja be az argolok erőszakos, csemány politikáját.

Sok az örült.

Nincs tébolyda.

Debreczen, nov. 11.

A mi országunk népe a lehető legrakonzatívabbnak közül való. Hallatlan és lehetetlen dolgok történnek minduntalan. Ha az embernek tudomására jut valamelyik ilyen újabb eset, a haja szála is égnek mered, és kétségbeesetten kéri, hogy hova fog ez vezetni! Jóra nem, az bizonyos. És ez már nem először gondoljuk így el, de tovább tűrni nem lehet. Itt valamit tenni kell. Valami egészen gyökeres változást kell fölidézni. Például föbbe kell löni az embereket! — Mind sorjába, a hogy vannak, rendre valamennyit! Pusztuljanak a rakoncásatlanok!

A legújabb botrány, a mi kiderült róluk, az, hogy hatvanezren merészkedtek megörülni. Hatvanezren, holott csak hétezer elmebajos számára van a tébolydákban hely. Hát türehető állapotok ezek? Hát lehet ez az ország boldog, mikor a polgárai ily kevéssé öröködnek az illemmel, vagy a tisztességgel; vagy ördög tudja, minek a kérdése ez. Igen a tisztességé. A köteles tisztességtudás ellen vét, a ki a hivatalos urakat zavarba hozza. Megbotránkozva és felháborodva mi is azt kérdezzük: hova dugják azt az ötvenháromezer bolondot, a ki tultermelésünk van? — A tulajdon házukba csak nem szállásolhatják el?

Egyebütt nincs hely. Nem marad más hátra, mint, hogy lepuffantsuk őket. Annál is inkább, mert ők maguk akerták, hogy ez az állapot elviselhetetlenné fajuljon. Vagy nem? Hogy mertek megbolondulni a nélkül, hogy megkérdezték volna, ha vajjon szabad-e, jut-e számukra hely, elhelyezik-e őket! . . .

Ez a tény, ezen változtatni nem lehet. Az országban hatvanezer örült szaladgál és nem tudnak volék mit csinálni. Az országnak négy elmebajos gyógyintézete van be rendezve és ezerkétszázat kezelnek benne. Négy száz beteg jut egy-egy orvosra, hát lehet itt becsületesen gyógyítani, holott a meg háborodottat az új és bevált módszer szerint úgy kell gyógyítani, hogy az orvos minden egyes betegének lelkéhez közelférközzék, mint barátja kezelje.

Hát lehet egyszerre négy száz embert kiismerni, közelférközni hozzájuk, érdemükhöz és a szükséghez képest foglalkozni velük. Ugy-e, ez lehetetlen, szóval az örültek alig-tizedrézének lehet meg csupán a reménysége arra, hogy meggyógyítsák. De ez a reménység is hiu, mert hiszen annak a szegény orvosnak sincsen ezer keze, hogy a reámért óriási és elvégezhetetlen feladattal megbirkózzék. Így még ez a tizedrész sem részeseülhet rendszer gyógyításban. És így aztán az is megeshetik, hogy egyik vagy másik beteg nekimegy a doktorának és és a jöttveőjének az életét veszélyezteti, a mint erre minap is volt példa.

Ez csak világos levezetés, ennél szebben nem lehetet fejezetré és lebizonyítani az egyetlen módot, a melylyei segíteni lehet az állapotokon. Le kell puffantani, tőbe kell löni a rakoncásatlanokat. . . Volna ugyan még egy másik mód is, de azt nem is, emlíjük, mert úgy is magvalósíthatlan. Arra gondolunk, hogy talán lehetne újabb tébolydát is építeni. Ugy-e?

Törvényszék.

Kulcs a dohányban.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 11.

Matyasovszky József késmárki járásbíró a dohánytartója fenekén tartotta a hivatalos kassza kulcsát. Ugy gondolta, hogy ez rendén való dolog, a kasszakulcs jöhelyt van a dohány alatt.

A lőcsei törvényszék elnöke azonban másképp gondolkodott s figyelmeztette a járásbíró, hogy a kasszakulcsnak nem a dohányszelerczében, hanem az adóhivatalban van a helye.

Matyasovszky erre elküldte a kasszakulcsot az adóhivatalba, az adóhivatalból azonban visszaküldték. Ugyis elég gondjuk van nekik az adókulcsos, ők bizony nem vigyáznak a más kulcsára. Így került vissza a késmárki járásbíró kasszájának kulcsa a dohány alá. Itt kezdődik aztán a baj.

A dohány alatt fölfedezte a kulcsot Kis Pál napidijas. Kis Pál csak potyadohányt akart, s igen megörült, mikor a kasszakulcsot is megtalálta. Attófogva aztán, Kis Pál pillanatnyi pénzzavarain úgy segített, hogy a Matyasovszky dohányja alól kihalászta a kasszakulcsot és ellátta magát pénzzel.

A járásbírónak csakhamar föltűnt a hiány, s följelentést tett a törvényszéknek az ismeretlen tettes ellen. Közben kelepczét állított a tolvajnak is, amennyiben tíz darab tizforintost megjegyzett. A megjegyzett pénzből nyolczat megtaláltak a napidijásnál, mire a lőcsei törvényszék két évi fegyházra ítélte.

A kassai tábla a büntetést másfél esztendőre szállította le. A vádlott azonban nem várta be az ítélet kihirdetését, hanem Amerikába szökött. Mivel pedig ezerötyszáz korona volt a hiány, a járásbíró a lőcsei törvényszék fegyelmi eljárás alá fogta.

A kassai tábla azonban úgy találta, hogy ebben az esetben inkább a késmárki adóhivatal a hibás, s ezért a járásbíró följelentette.

A királyi Kuria az ügyészség felebbezése folytán tegnapelőtt tárgyalta az ügyet és Sebestyén Mihály bíró elnöklésével Szerényi Kálmán kronaügyészi helyettes indítványára a legfelsőbb bíróság az elsőfoku ítélet megváltoztatásával a már azóta nyugalomba vonult járásbíró rosszaságra ítélte s a kincstár kárát 1241 koronában állapította meg.

Gyanusított nagykereskedő

Debreczen, nov. 11.

Egymást érik a megfélemlések villanynyal dolgozó korunkban. Máról—holnapra bőven akad anyaga az újságíróknak, hogy szenzációéhes közönségét kielégitse.

A társadalmi erkölcs bomladozásának tudható be a szomorú tapasztalat, hogy egy napról a másra olvassuk a híreket, melynek egy-egy előbb még tisztesség hírében álló férfiú sikkasztásáról számolnak be. A világ organdósága feneketlen örvényébe sokan hullottak már alá kik előbb magas polcokról hirdették a becsület, a tisztesség ígét.

Nem kutatjuk: mi okozta az ily ember veasztét. Ezerszer elmondtuk már, hogy a méhében megromlott kor rejti magában a veszedelmes epidemiákat, melyek a jobb sorsra érdemes embert elejtik, fertőbe sülyesztik alá.

Debreczenben is egy feltűnő letartóztatás lepte meg tegnap az embereket. Uton ut félén beszélgették, hogy a vizsgálobíró Biedermann József nagykereskedőt ki csak a napokban került csődbe letartóztatta.

A letartóztatás állítólag a miatt történt, hogy a cég raktárából nagyobb mennyiségű áruk szállítottak és adattak el.

Nem tudjuk, mi igaz van ez ügyben, de annyi bizonyos, hogy Szabó József vizsgálobíró letartóztatását látta szükségesnek Biedermann Józsefnek, aki a letartóztatás ollenit intézkedéssel dr. Frónup Jónó debreczeni ügyvédet bizta meg.

Hogy miben áll az ügy, azt csak a vizsgálat adataiból lehetne megtudni. Erről azonban, most még, a vizsgálat érdekében sem nyilatkozhatunk.

Azt is beszélük, hogy az öreg Biedermann hátragyott végrendeletében — állítólag — kikötötte volna, hogy a ház sem el nem adható, sem arra adósság fel nem vehető és a kikötés daczára mégis tetemes kölcsönt adtak a takarékpénztárak a házra. Jogász körökben élénken pertraktálják ez esetet. Sokan úgy vélekednek, hogy ha az öreg Biedermann végrendeletében tényleg benne van, az a kikötés, a kölcsönző pénztárak nem formálhatnak igényt pénzükhöz mások meg az ellenkező nézetet vallják.

Szóval megint került Debreczennek egy szenzációja. A letartóztatott kereskedőt méltó

részvét kíséri s a kíváncsiság szinte átszegezi a törvényszék tömör falait, hogy mi igaz van hát a dologban.

Majd kiderül nemsokára!

NAPIHIREK.

A kályha.

Debreczen, nov. 11.

Ime az ő kora is megint elérkezett. Tavasz óta ő volt a legelhanyagoltabb, a leglenézettebb portéka a szobákban. Az ördög se törődött vele, rá se néztek, figyelembe se vették. Legföljebb a tetejére raktak egyet-mást, a mihez neki semmi köze.

Senki se közelédezt hozzá: állt a fal mellett, vagy a sarokban hidegen és elhagyatva, ha ugyan egyáltalában benthagyták és nem szedték szét darabokra, hogy lomos kamarákban vagy pinczében rozsdásodjék. De a szenvedés, a nyomoruság a lenézés és a mellőzöttség se tart örökké. Jött tél apó, hideg szájával egyet lehelt a világra és ime egyszerre meglelt a nagy fordulat. A kamarába száműzött darabokat összeszedték a kályhát összerakják, a hol sebe van, puha agyaggal beforrasztják, szépen megtisztítják, lekefélik, kifényesítik. Éani is adnak neki, tömik pattogó hasábokkal, sziszegő szénnel, dermedt tagjait szép piros lánggal egyre melengetik.

Bezzeg érdeklődnek most a kedves egészsége iránt: van-e jó huzatja, pontosan zár-e az ajtaja, nincs-e valami baja a torkának, nem füstöl-e a derék alkalmatosság, a rostélyja jól ejti-e a pernyét? Egyszerre ő lesz a központ, az a sarok legelőkelőbb, a hol ő áll, elhagyatottságáról dehogyan panasz kodhatik. A kik a nyáron rá se néztek: most köréje állnak, hozzá támaszkodnak, élvezik és támogatják.

Ime ilyen a sors forgandósága, minden változik, csak az igazság nem, hogy az a kedves, a mi hasznos.

— **Ingyen kenyérosztás Debreczenben.** Az elmúlt télen sok szegény szűkölködőn segített áldásos munkájával a Komlóssy Arthur főjegyző elnöklése alatt működő ingyen kenyérosztó bizottság, amely Debreczen humánus közönségének áldozatkészségéből nap-nap után sok száz inségesnek juttatott betevő falatot. Az ingyen kenyérosztó bizottság terhes, de humánus ténykedését az idén is megkezdi s értesülésünk szerint a jövő hét során tartandó ülésében állapítja meg programját. A bizottság működése azonban csak a közönség további jóakaratú támogatásával lehet tökéletes, ami hisszük, az idén sem fog elmaradni.

— **A Csokonai kör választmányi ülése.** Igen népes és élénk ülése volt szombaton délután a Csokonai körnek. Az ülésen a tagok nagyszámban voltak jelen, hogy az új munkaidény programját megállapítsák és megbeszéljék. A választmányi ülésen a következők voltak jelen. Elnök: Géresi Kálmán. Jegyző: Benedek János titkár. Továbbá Komlóssy Arthur I. alelnök, Bakonyi Samu főtitkár, Tóth Béla penztárnok, Szabó József Tüdös István számvizsgálók, Atczél Géza, Boldizsár Kálmán, Dicsőfi József, Dóczi Imre, Ferenczy Gyula, Gulyás István, Hámar László, Komlóssy Dezső, Langyel Imre és Popper

Alajosdr. választmányi tagok. Az ülésen több dolgot intéztek el és Komlóssy Arthur bemutatatta a legújabbban kapott erekjét a Csokonai Lillájának a hü arczképét. Az ülés a késő esti órákban ért véget.

— **Értesítés.** Óláh Károly tanácsnok három heti szabadságáról haza érkezvén, a katonai illetőségű és kultur ügyek vezetését átvette.

— **Dr. Pally Miklós halála.** Elismert és reméltó munkásság után, megküzdve a hosszú élet ezernyi bajával, a halál mély álmára tért Debreczen város egy kiünő fia, a ki pályáján mindig közbecsülésnek örvendett, aki mint ember is, egyike volt azoknak, ki nek szíve melegen dobog a közjót.

Dr. Pally Miklós régi híres orvosa volt Debreczennek. Abból a korból való volt még ő, mikor nem ütötte fel fejét a ma lépten nyomon tapasztalható charhatóság. Élete 73 évéből 43 évet töltött az orvosi pályán s a színháznak is hosszú időn át kedvelt orvosa volt. Ifju korában részt vett az édes haza védelmében s a szabadságharcban ki fejtett tevékenységért főhadnagyi rangot nyert.

Halála hirtelenül következett be. Csütörtökön szélhűdés érte s másnap éjjel már megváltotta szenvedéseitől a megnyugtató halál.

A kiváló orvos elhunytáról a következő gyászjelentést vettük:

„A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudjuk áldott lelkületű, forrón szerető édes jó férjem, apánk, apósunk, nagyapánk, testvérem és sógorunk Dr. Pally Miklós orvost, volt 1848/49. évi honvéd főhadnagynak f. hó 10. éj. reggel 2 órakor rövid de súlyos szenvedés után élete 73. ik, boldog házasságának 42. ik orvosi működésének 43. ik évében történt csendes elhunytát. Felejtethetlen kedves halottunk földi részei November 12. éj. d. u. 2 órakor fogtak a Nagy Péterfia utca 18. számú háztól a Nagytemplomban tartandó rövid ima után a Kossuth utcai sírkertbe örök nyugalomra tételni. Kelt Debreczen 1901. november 10. Bánatos özvegye: németujfalui Simonffy Sarolta. Gyermekei: Pally Ilona férjével Rutter Emillel és Sarolta, Ilona, Miklós gyermekeikkel. Pally Gizella, férjével, Des Combes Henrikkel és Henrik, Gizella, Emil, Judit, Margit gyermekeikkel. Pally M. Béla nejevel Jablonczay Ilonával, Ilonka, Béla gyermekeikkel. Testvére: özv. Korom Beniaminné született Pally Juliánna. Sógorai és sógornője: németujfalui Simonffy Antal, németujfalui Simonffy Miklós, németujfalui Simonffy Victor, németujfalui Simonffy István.

Az elhunytat holnap délután 2 órakor temetik. Koporsójára a színház tagjai is kószorut küldöttek s temetésén testületileg fognak résztvenni s gyászenekkel kísérik utolsó útjára a szeretett orvost, ki oly hosszú időn át volt hivatalos összeköttetésben a színháznál.

Áldott legyen emlékezete!

— **Tanárak a magyar ruha ellen.** A sepsi szentgyörgyi Mikóféle kollégium ifjusága, a kolozsvári egyetem haligatóinak felhívására elhatározta, hogy ismét behozza a magyar ruha viselését. Az ifjuság elhatározása nagy örömet keltett mindenfelé, s minthogy az ifjak szülei is rokonszenvesen fogadták, a

szafias szép tett közel állott a megvalósuláshoz. A szépen megadult mozgalom azonban a tanári kar, Mayer János tanár befolyásolása folytán, útját vágta azzal, hogy megtiltotta a magyar ruha viselését. A tanári kar határozatot hozott, s egyben meghagyja az ifjuságnak, hogy senki magyar ruhát kényszeríteni ne merjen, sőt akadtak tanárok, akik azzal is fenyegetőztek, hogy aki mégis csinálta, attól minden kedvezményt megvonnak. Így írják ezt Sepsi Szent Györgyből. Nagyon örvendenénk, ha ezt a hirtelletes helyen megczáfolnák, mert ilyen színezetű eljárást nem tetelezhetünk fel a kollégium vezetőségétől.

— **Letartóztatott szerkesztő.** A Csongrád-megyei Ellenőrnek Molnár László nevű ifju volt a szerkesztője, aki vehemens kirohanásokat cselekedett lapjában, különösen választás alkalmával, mint Molnár Jenő híve. A nagy kaliberű tehetség gyakran jött összeütközésbe egyesekkel. Lovagias ügyeket intézett, párbajozott, szóval gentlemeni módra viselkedett. Most azonban lehult róla a lepel és kiderült, hogy ez a nagy erkölcsbíró tulajdonképpen Máthé László volt debreczeni számvetőségi gyakornok, kinek multjába csunya fokot vegyített ez a tette, hogy váltókat hamisított. Mikor eltűnt Debreczenből s jóismerősei, barátai úgy vélekedtek, hogy meg sem állt Amerikáig. A választás azonban több debreczeni uriember utazott Szentesre s ezek felismerték a nagyszájú szerkesztő urat s jelentést tettek a helybeli rendőrségnek. Mihályi felügyelő elutazott Szentesre s elfogta Máthét, épen az mikor szökni akart. Az elfogott ifjut debreczenbe hozzák s átadják az ügyészségnek.

— **Szives kérelem a város közönségéhez.**

A főiskolai tanulóifjuság a szegénysorsú tanulók tápintézete javára könyvirodalmány gyűjtése végett keresi fel f. hó 13. 14. és 15. ik napjain városunk lakosait. Arra kérem a jószívű emberbarátokat, hogy e jótékony, célt becses adományaikkal előmozdítani kegyeskedjenek, szemök előtt tartván a szentírás ama mondását: a jókedvű adakozót szereti s megjutalmazza az Isten. A terménybeli ajánlatokat csak feljegyzik a gyűjtők s Szombaton szedődik majd össze. Kiváló tisztelettel Debreczen 1901. november 1. éj. Dr. Oreg Jánosa kadémiái igazgató.

— **Öngyilkosság félelemtől.** Savó Imre 14 éves festő inas három nap előtt megszökött a gazdájától, s mert többé sem oda sem szállt lakására nem mert menni nagyanyja lakásán öngyilkosságot akart elkövetni. Gyufát oldott fel borszeszben és az oldatot megitta. Azonban csak egy félcsomag gyufát oldott fel és így a várt hatás elmaradt. A halálba vágyó fiut hazavitték a szüleikhez.

— **Drágul a petróleum.** Prágából szomorú hírt jelentenek, szomorú a szomorú a szegény embernek, aki amugy is rettegve várja a telet, a szörnyű telet, amikor egy garással se növekedik a keresete, de annál több pénz ragad el a fűtés, világítás, ruházat, mi egymás. Csehország fővárosából azt jelentik, hogy a petróleum-finomító társaságok elhatározták, hogy fel fogják emelni a petróleum minden fajtájának árát s így fogják megakadályozni a folytonos árlészorítását, a mely nagyon károsan hat az üzletre.

— **Megvert rendőrök.** A vágóhidnál volt tegnap szolgálatban Hajdu Kálmán és Varga János rendőr. A szolgálat végeztével bementek egy korcsmába egy kis borra. A borozás közben Varga János eljuttatta a pénztárczáját mire a társa odaszólt neki hogy vegye föl mielőtt valaki fölvenné. Ezt a kifejezést az ott mulató munkások sértésnek vették és eleinte szóval tiltakoztak a gyanu ellen. A szóváltásból később verakedés lett a melyből a két rendőr elverve került ki. A rendőröknek még meggyűlik a bajuk azért is, hogy a korcsmában voltak.

— **Hirtelen halál.** Veszprémi József debreczeni gazdálkodó tegnap kiment a Gyarmathy féle hízalóba. Veszprémi a gazda csinos leányának a kezét akarta megkérni. Beszélgetés közben Veszprémi hirtelen rosszul lett és leesett a székről. A menyasszony jött és a házbellek rögtön segítségére siettek és kivitték a szabad levegőre. Veszpréminek azonban már nem sokat használt szabad levegő mert néhány perc múlva meghalt. Az esetről értesítették a rendőrséget, a honnan Fehér biztos és Dr. Baikányi Emitt mentek ki a helyszínre. Ahol Dr. Baikányi konstatálta hogy Veszprémit szívszélhűdés ölte meg.

— **Gólya a korcsmában.** A lármás korcsma-verekeedések egy sötét színhelyére tegnap délelőtt derűs színt lopott egy hirtelen lecsapó gólya madár. Odaszállt a korcsmai czéger szőlőleveles nagy koszorujára és a hogy kinyitott az ajtó berepült a homályos, sötét ivóba, ahol Nagy András né ölébe egy kis síró babát tett le. Az itt rekedt sárga csőrű gólya madár váratlan megjelése nagy meglepetést keltett az asztalok mellett ivó atyafiak között; a szerencsés anyát aki az újszülöttel együtt a legjobb egészségnek örvendő beszállították a kórházba.

— **Levelek a kabátzsebben.** A főváros egyik előkelő kársaskörében kellemetlen kalandja volt a múlt hetekben néhány olyan klubtagnak, akinek féltékeny felesége van. Az történt, hogy egyik másik klubtagnak a felesége otthon s férj felsőkabátjának a zsebében gyanus, sőt krompomitáló leveleket talált holmi »Miczi, Tusi, Dusi, Manczi« s egyéb gyanus hangzású női névvel aláírva. Ezekből a levelekből sok kellemetlensége támadt az illető férj uraknak — akik pedig ártatlanok voltak a dologban. Az egész hisztória magyarázta egy meglehetősen kiskorú csiny volt; ugyanis a társakörnek egy — még bencseségfog nélkül sztkölködő — tagja az azal mulatta magát, hogy míg a férjek be a játszótérben kergették a papagátot, vagy mondták be a terckasszát, addig az előszobában a felsőkabátok zsebébe koholt leveleket dugdosott bele. Végre rájöttek a manipulációra, lesbeállítottak valakit s tegnap elcsípték a tréfás kiskorut. — Természetesen a kellő nyomatékkal megmagyarázták neki, hogy kisedés tréfái számára keressen más teret, olyant, ahol értségi bizonyítvány nélkül is szabadon mozoghat a tréfakedvelő ifjuság.

— **Takarmányok szállítási kedvezménye.** Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter Barányi földművelésügyi miniszternek íratására, az államparasutakon, tekintettel az egyes vidékeken mutatózó takarmányszükségre, a tanarmányanyagoknak szállítási kedvezményt biztosított. Ez a kedvezmény kiterjed korpára, olajpogácsára, malom kókolyra, árpa és tengeri darára. A díjtétel kedvezményét

igénybe venni kívánó gazdák a gazdasági egyesületeknél igazolványt kapnak, melyet a fuvarlevélhez csatolni kötelesek.

— **A logika.** Egy szórakozott tudós, aki nem találta a pápaszemét, a logikához fordult és mert nem tudja: ellopták-e a pápaszemét vagy elveszítette, a következőképpen okoskodik: Ki lop? A tolvaj lop. Ha a tolvaj pápaszemet lop, akkor vagy rövidlátó, vagy nem. Ha rövidlátó, akkor vagy van neki pápaszeme, vagy nincs. Ha van neki, akkor minek neki egyik másik? Ha nincs neki, akkor nem találhatott rá az enyimre sem. Ha pedig nem rövidlátó, akkor nincs szüksége pápaszemre. Tehát tolvaj nem vitte el az én pápaszememet. Tehát én magam tettem le valahová. De ha az ember letesz valahová valamit, kell, hogy lássa: hová tette. Én azonban látom, hogy itt nincseni sehol. De ha látom, hogy nincs sehol, akkor a pápaszemnek az orromon kell lennie, különben nem láthatnám, hogy nincs itt. A pápaszem tehát az orromon van. És nem kereste tovább a pápaszemet.

— **Végzetes játék.** Rusnyák Endre 12 éves fiú, tegnap délután néhány kis társával bujdosni játszott. Rusnyák Endre a széna paja magas gerendái között bujt el, de addig fesskelődött a magasban míg le bukott. Kis társai eszméletlenül találták meg őt. — Rusnyák Endre az esés következtében meg-némult, mert még három óra múlva sem hagyta el ajkát egyetlen szó sem, csak faldalmasan nyöszörgött, dadogott. A kis fiút a kórházba vitték ápolás végett.

— **Jövöhéti bűnügyi Főtárgyalások.** 1901 november hó 11 én hétfőn Vegh Imre ellen. — magán okirat hamisítás Harsányi János ellen, — lopás büntette Illyés József ellen, — lopás büntette Ferencsik György s társa ellen, — s. ti sért. büntette november hó 12 én kedden Bordás Sándor s társa ellen, csalás büntette Tóth Julián ellen l. büntette, November hó 13 án szerdán Menyhart Sándor s társa ellen, — zsarolás büntette. Fiák József s társa ellen — sikaszt büntette. Homoki György s társa ellen — pénzhamisítás. Klein Adolf ellen, — mag. okirat hamisítások, Varga Sára ellen lopás büntette. November hó 14 én csütörtökön Szűts Gábor ellen, — zsarolás büntette Munkátsi József ellen, — okirat hamisítás büntette. Kacsár Mihály ellen, — királysértés vétsége, November hó 15 én pénteken Tóth Bálint társa ellen, lopás büntette, Grünberger Herman ellen, gond. okoz. s. t. sért. vétsége, Lukács Mihály ellen, zsarolás bűn. kísérlete Barna János s társa ellen, táviró készlet; meg. rong. G e c z e Mátyas s társa ellen s. t. sért. büntette. November hó 16-án Szombaton. Felebbviteli ügyek nyilvános tárgyalás. Vetségi és kihágási ügyekben.

— **Ellopott méz.** Ipács József és Simon József nevű t. csepei legények megáhitottak egy kis édességet és betörték Zelei György méhesébe, honnan husz korona értékű mézet tolvajítottak el. A csendőrség azonban hamar kikutatta a czinkosokat s a kihallgatás során még több betörés is kiderült a két jómadarra. A csendőrség bekísérte őket az illetékes bírósághoz.

— **Edison találmánya.** Edison, mint a lapok már néhány héttel ezelőtt jelentették, feltalált egy nagyon erős akkumulátort. A feltaláló nyilatkozatai szerint az új akkumulátorral felszerelt mótorkocsi óránként 20 mértföldnyi sebességgel 70 angol mértföldet tett meg, a nélkül, hogy az akkumulátort újból meg kellett volna tölteni.

— **Hirtelen halál.** Varga Sámuel Bercesé nyi utca 67 szám alatti háztulajdonost ma reggel holtan találták ágyában az udvarában lakók, kik eleinte azt hitték, hogy meggyil

kolták a gazdát és sietve értesítették a rendőrséget. Vegh Gyula h. főkapitány és Altmann Béla doktor mentek ki a helyszínre. Az orvos megállapította, hogy Vargát szívszélhűdés érte és ez okozta halálát.

Csak hatvannégy éves.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 11.

Temesvárt a minap megjelent egy öreg bácsi és egy még öregebb néni az anyakönyvvezetőnél. Ott azután köztük és az anyakönyvvezető között a következő érdekes párbeszéd folyt le:

Anyakönyvvezető: Mivel szolgálhatok?

— Az öreg bácsi: Eljegyzést szeretnék bejelenteni.

Anyakönyvvezető: Miért nem jelent meg a jegyespár maga?

Az öreg bácsi: Melyik jegyespár?

Anyakönyvvezető: Nos, hát mindenestre a maguk unokái.

Az öreg bácsi: Uoakáimnak ehhez az eljegyzéshez semmi közük sincsen.

Anyakönyvvezető: Akkor hát ki részéről akarják az eljegyzést bejelenteni?

A még öregebb néni (gyors közbeszóással, alig hallhatóan): A magunk részéről.

Az öreg bácsi (mellére ütve, a még öregebb nénihez): Hangosan is megmondhattad volna! mit szegyzesz rajta? (Emelt hangon a matrikánszhoz): Igenis, mi kettőnk jegyet váltottunk. Ez az asszony (egy pompás kézmozdulattal a még öregebb néni felé mutat) az én menyasszonyom.

Az anyakönyvvezető (meglepetve): Mi ez? Mi? (A toll után kapkodva.) Hogy hívják?

Az öreg bácsi: Muntján Ábrahám háztulajdonos vagyok a gyárvárosiszőlők közt.

Anyakönyvvezető: Hány éves?

Az öreg bácsi (önérettel): Még csak 64 éves vagyok. Menyasszonyom, özvegy Herczegné asszony, született German Flóra csak egy két évvel idősebb nálamnál, tudniillik 71 éves, hanem azért elég mozgékony és derék asszony lesz. (Kicsinyléssel): Hát idő az a 64 meg 71 esztendő?

Anyakönyvvezető: No nem valami fiatalok maguk...

Az öreg bácsi (közbevág): Már meg-bocsásson anyakönyvvezető ur. Az anyám néhány évvel többet cipel a hátán, mégis pompásan vezeti háztartásomat. Akárcsak 30 éves lenne.

Az anyakönyvvezető: Hány éves az anyja?

Az öreg bácsi: Most szeptemberben 101 éves volt és a mi lakodalmunkon táncolni akar...

Színház.

Színházi műsor.

Hétfőn, november hó 11-én, bérlet 36 ik szám »C« — másodszer San-Toy.

Kedden, november hó 12-én, bérlet 37 ik szám »A« — harmadszor: San-Toy.

Szerdán, november hó 13-án, bérlet 38 ik szám »B« — negyedszer: San-Toy.

Csütörtökön, november hó 14-én bérlet 39 ik szám »C« harmadszor: Zaza. Színház.

55 felvonásban. Írták: Pierre Berton és Simon Fordította: Heitai Jenő.

Pénteken, november hó 15-én bérlet 40. szám »A« — Dr. Klausz, Vigjáték 5 felvonásban, írta: L. Arronge Adolf. Fordította: Folinusz János.

Szombaton, november hó 16-án, bérlet 41-ik szám »B« — III-ik Richárd király. Tragedia 5 felvonásban. Írta: Shakespeare.

Vasárnap, november hó 17-én két előadás; délután 3 óraker félhelyárrakkal: Napfogyatkozás. Operette 3 felvonásban. Írta és zenéjét szerette: Ifjú Bokor József; — este 7 és félóraker, bérletszűnetben, új bemutatóással és átdolgozásban, először: — »Uriel Acosta. Színmű 5 felvonásban.

San-Toy.

Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerette: Sidney Johnes.

Bemutató-előadása e hó 10-én.

Ha San-Toyt véletlenül nem oly kiváló tehetségű, temperamentumú színész játsza mint Komlóssy Emma, bátran kimondanám az egész darabra, hogy egy fabatkát sem ér. Szövege kuszált összevisszaság s inkább a külső látványossággal akar dominálni, zenéjében is sok a reminiscenzia s nem oly dalmas, fülhemászó muzsika, mint a Gésák.

Komlóssy Emmának rójuk fel érdemül hogy a darab a bukás örvényébe nem került. Hihetetlen, hogy mi mindent össze tudnak fordítani magyar írók a magyar közönség mulattatására! Szemernyi jó ötlet nincs a darabban. Az egészen bizonyos savanyu humor ömlik át, mely teljesen hidegen hagy.

A kusza összevisszaságban üdítő cáz San-Toy szereplése, melyet Komlóssy Emma annyira bájjal, annyira jókedvvel fűszerezve mutatott be, hogy ezért elfeledtük a darab silénységét. Ha semmi egyébért, Komlóssy Emma művészi játékáért érdemes a darabot tejszinen tartani. A közönség igen sokszor szinte tomboló lelkesedésbe jött sikkes játékaiból, dalait, tánczát többször ismételték s még a vasfüggöny elé is talán kissé már tulzába is menve ötször-hatszor kihívták.

A szereplők között a második helyet F. Kállay Lujzának kell adnunk, ki a szobaleány szerepében úgy dalaival, mint tánczával osztatlan sikert aratott. Arról nem tehet, hogy lehetetlen szerepét jobban kiaknázni nem tudta. A szerző elfeledte megokolni, hogy voltaképen mit is keres a szoba leány a színpadon.

A férfiszereplők között tág tere nyílt a humorra Sziklaynak, aki Csuli szerepében volt kénytelen kultiválni a savanyu humort. Kedvvel, élénken játszott, mint mindig. Kupléi frenetikus hatást keltettek.

Ifj. Szathmáry Árpád a mandarin szerepében kiváló alakításával s művészi játékaival szerzett újabb babért érdemeihez. — Nehéz szerepében mindenütt eltalálta a helyes közép utat és szélsőségekre nem ragadtatta magát. Aktuális kupléit szűnni nem akaró taps vihar követte s hetszer kellett megjelennie a közönség előtt.

Nagy Gyula igen kedélyes kínai császár volt s kitűnően játszott mint mindig.

A női gárda felvonulása eléggé érdekes volt, csak azt találjuk különösnek, hogy a gárda oly kevés tagból állott.

A rendezés ellen nem lehetett kifogás. A kart Marthon Géza, ez a tehetséges fiatal karmester, dirigálta általános tetszés mellett.

A San Toyt egyáltalában nem tartjuk értékes darabnak, de mint kínai hatóság, megjegyezzük a színpadon többször is, annyival inkább, mert semmi erkölcsiségbe vágó dolog nincs benne, ami pedig a mai operettekhez viszonyítva, mindenestre nagy érdeme.

CSARNOK.

A gonosz mostoha.

— Regény a népeletről. —

Írta: Szini Péter.

XI.

Egy gonosz nő.

Bácsi Mihály nagy jótettet vitt véghez, midőn a gyenge, ártatlan gyermeket megmentette a bizonyos haláltól.

Könyörtültre indult szíve az ártatlan iránt, kinek anyja áldozatává lett a téli hidegnek.

Azt sem tudta: kiféle, miféle?!... Az meg csakugyan eszeágában sem volt, hogy az a gyermek közelébe van hozzá, semhogy gondolná; hogy az a gyermek éppen az ő szerencsétlen leánya kis árvája lenne.

A viharos időben fel sem tudta gondolni a helyzetet, pedig már jó messzire elhaladt Pálloktól,

Később szüntette mérgét a vihar s a hópolyhek sem bujtak alá.

A sötét köd eltakarodott s a szakadozott fellegek mögül néha néha kitekintett a hanyatló nap piros fényű arca.

Bácsi Mihály gondolataiba merült el, míg szánja sebes repüléssel hasitá a torló havat.

— Mit is követtem én el voltaképen? Egy gyermeket mentettem meg a haláltól! Mi ez, ha nem jótétemény?... De az aszszony, a feleségem mit fog mordani a dologhoz?... Fogja e ő ezt jótéteménynek tartani?... Hiszen szegény leányomat is elűldözte a háztól!... O, ki miatt a tulajdon édes gyermekem is világra ment, rézhet e jó szemmel a szegény árvára?... Még majd valami boldogot gondol ki, hogy honnan szedtem?

Bácsi Mihály kár kissé kapatos volt, teljesen bírt a józan eszét. Fel tudta gondolni a körülményeket, eshetőségeket.

— Mit tesznek egy ilyen talált, kőszágyermekkel?... Odaadják a községnek s az csekély dílyert kiadja tartás végett valamely falusinak, kinek több verést kap, mint kenyeret!... Érdem-e oly rossz sorsot egy ilyen szegény árva?... Hát tehet e ő arról, hogy életben maradt akkor, midőn anyja halálra vált a kemény hidegben?

— Nem biz én!... Nem engedem oda senkinek!... Nem hagyom, hogy más nevelje fel!... Az Isten rendelte hozzám s én a legrosszab lennék, ha őt odaadnám a bizonyos nyomorba. Ugy sircs több gyermekem. Az Isten ezt rendelte az elveszett leányom helyett!

A tüzesvérű két ló villámsebesen nargalt a könnyű teherrel, mindezáltal feljött már a hold is, mire elérkeztek Vezsény határára.

Csendes némaság takarta a falut. Még csak egy kutyugatás sem hallatszott. Ily időben az is meleg helyről gondoskodik.

A hold fénye szeliden rezgett be a felhőzetlen égboltról s csillagok fénye mellett ezüst zirkákat hányt a hó.

Sötét volt a házak között, csupán egy ház ablakán hatolt ki erős lámpafény.

Bácsi Mihály háza volt ez. A menyecske talán férjét várta hazafelé.

Nagy zaj batott ki a szobából, Vig dalolás közben észre sem vették mikor a csendes szán befordult a kapun.

Bácsi Mihály nem törődött most egyébbel csak a talált kis gyermekkel.

Megállt az istálló előtt, hol kifogta a lovakat.

Míg szánjáról lepakolá a terhet, addig a kis leányt a meleg jászolba fektette le. Az után maga is be ment az istállóba.

Eddig csak ment a dolog, de most szorongó aggodás fogta el.

Olyan furcsán érezte magát. Nem merésztel bemenni feleségéhez.

— Hiszen csak legalább járt tudna ez a gyermek! He hát olyan gyenge az Istenadta, akárcsak az éjjel hullott harmat!... Valami félesztendő lehet nem több.

(Folyt, köv.)

Vegyünk

Osztálysorsjegyet

K. 1.50 3.— 6.— 12.—

Mészáros Miklós

m. kir. szab. oszt. sorsjegy főurudájából Bpest, VIII. József-körut 22/24.

Megrendelés és a pénz megküldése postautalványon.

Magy. kir. Államvasutak Üzletvezetőség Debreczen.

27737 szám,

I. 1901

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak debreczeni gép és kocsijavitó műhely telepén levő vasuti vendéglő bérlete 1902 év február hó 1-én lejár; ágyanazon időponttól számítandó három évi időtartamra ezen vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 1 koronás bélyeggel — és ajánlat a m. kir. államvasutak debreczeni gép és kocsijavitó műhely telepén levő vendéglői üzlet bérletére — felirattal ellátott, nemkülönbén a kelő okmányokkal felszerelt, borítékba zárt és lepecsételt ajánlatok 1901. deczembet 1. déli 12 óráig a m. kir. államvasutak titkári hivatalához posta útján, tértivevényvel nyújtandók be; ugyanazon időpontig bánatpénz fejében pedig 250 korona készpénzben küldendő be — függetlenül az ajánlattól — a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába posta útján jelen pályázati hirdetmény számára való hivatkozással.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség I. (általános) (osztályában) (Tiszapalota II. em, 16. ajtó) a hivatalos órák tartama alatt (d. e. 8—12 és d. u. 2—4 óráig) megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezendő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak főtartják maguknak azon jogot, hogy a pályázók közül — tekintet nélkül a felajánlott bérletösszeg nagyságára — szabadon választhassanak.

Debreczen, 1901. november 8.
Az üzletvezetőség.
(Utánnyomás nem díjaztatlk.)

Szőlőoltványok

szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia csemeték és magvak.
Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmi éle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendfeszhez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Dícssemeték. Óriási jövendőt biztosító voltánál fogva, ennek tevénytése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes főnyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelésnél kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ügyelő bérmentve kéri, mely nincsen az a ház, vagy család a hol annak tartamát haszonra ne fordítanak, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közkönyvek foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím: „Ermelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy-Kagya, u. p. Székelyhid, Nagy Gábor.

Kiadó lakás.

Kiadó hatvan utca 22. sz. alatt egy lakás mely áll 3 utcai, egy udvari és előszobából s hozzátartozókból. Értekezhetni ugyanott a háztulajdonossal.

10043 tkv.
1901

Árverési hirdetés kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkv. hatóság részéről közhírré tétetik hogy a debreczeni első takarékpénztár végrehajtónak Szombati Sándor és neje ellen végrehajtási ügyben a debreczeni kir. törvényszék a debreczeni kir. járásbírótság területén lévő a debreczeni 2724 sztjkvben A + 5129|a-2 hrsz a foglalt tégláskerti beltelekre 474 koronában a debreczeni 2807 sztjkvben A + 5130|a hrsz tégláskerti beltelekre 2004 koronában a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határ időül 1901 évi Deczember hó 9-dik napjának d. u. 3 órája e kir. törvényszék árverési termében kitűzetek.

Kikiáltási ár 474 korona és 2004 korona azonban az árverésre kitétt ingatlanok szükség esetén a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes érték papirokban letenni, a vagy az 1881 LX. t. cz. 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésétől kiállított szabályszerű előmennyét a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék mint tkvi. hatóságnál és Debreczen város rendőrkapitánysági hivatalnál tekinthetők meg.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1901. hó szept. 5.

Hegedüs kir. tszéki bíró.

1.000.000
KORONA

ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE

az 50,000 nyereménynek

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Utolsó Kézpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer.	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
5	"	30000
1	"	25000
2	"	20000
3	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
432	"	2000
763	"	1000
1238	"	500
99	"	300
31700	"	200
3900	"	170
4900	"	130
50	"	100
3900	"	80
2900	"	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160, 000**

Rendelőlevél levágandó **TÖRÖK A. és TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző tételendő mellékel. bankj.-ben bélyegben

Pontos cím

Kiváló szerencse

TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Öt és fél millió koronánál többet nyertek nálunk nagyraecsuult vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy **50,000**

PÉNZNYEREMÉNYNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió 160.000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek terv szerű betéjei a következők:

egy nyolcad ($\frac{1}{8}$)	frt	.75	vagyis	1.50	korona
egy negyed ($\frac{1}{4}$)	"	1.50	"	3.—	"
egy fél ($\frac{1}{2}$)	"	3.—	"	6.—	"
egy egész ($\frac{1}{1}$)	"	6.—	"	12.—	"

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénzbe-küldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. év november hó 21-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. é Társa

BANKHÁZ

Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték osztályai

1. Váci-körut 4.
2. Múzeum-körut II.
3. Erzsébet-körut 54.

Diszitett női kalap
már 2 frttól feljebb.
Szörme coliek.
Karmantyukban
nagy választék.

Hajdu és Biharmegye általánosan elismert legnagyobb
Női felöltő és női kalap
áruháza

Téli posztó gallér,
prémme
12 frttól feljebb.
Eredeti modell drbok.
Színházi gallérok fél
árban.

RÓZSA LAJOS

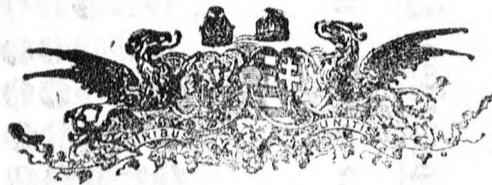
Debreczen, Kistemplom-bazár.

Prémes téli kabát
már 6 frttól feljebb.
Prémes félpaletók
már 10 frttól feljebb.

telhalmozott raktár miatt
nagy alkalmi-eladást
rendez.

Gyermek köpönyeg
már 3 frttól feljebb.
Szörme gallérok
már 8 frttól feljebb.

Cs. és kir.

udv. hangszergyár.

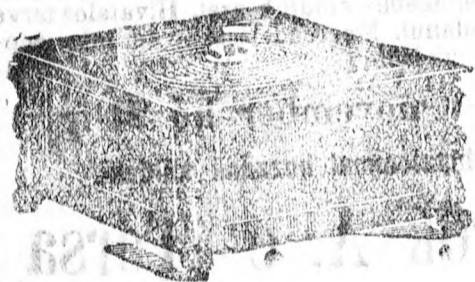
Sternberg Armin és Testvére,

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

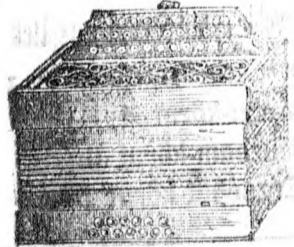
Mintur-Ariston.

Zongora-termek:

Kossuth Lajos-utca 22.
(Károly-körút sarkán)
Zenepalota.

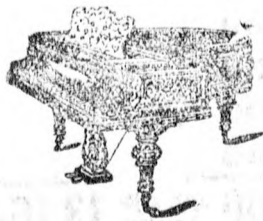

Ezen új találmányu bájos hangszere a leg
kedveltebb magyar vagy más nótákat el
hushatja még az is, kinek fogalma sincs a
zenéhez. Ara 8 frt 50, a kóták darabja 25 kr.

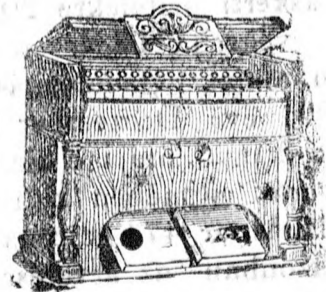
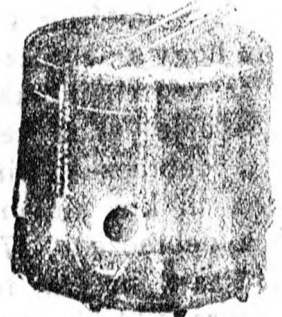

Kitűnő hangu harmonikák.
3 frttól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt.

Iskolai hegedűk.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes
hangu zongorák a legdusabb vá-
lasztékban.

Mindenütt kitűnően elismert, saját gyár-
mányu iskola, szalon és egyházi har-
moniumok.

Erard, Feurich, Kern, stb. világhírű zongorák kizárólagos képviselője,

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről
mint hegedűk, fuvolák, **czimbalmok**, **czitterák**, **harmoniumok**, **zongorák** stbről ingyen és bérmentve küldetik, csak
megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglőknek zeneiő automataik.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre utóda könyvnyomdájában.